

Raport de activitate al Consiliului ARACIS în perioada 2006-2009

(sinteză)

Obiectivul principal al activității ARACIS îl reprezintă o „educație de calitate“ pentru dezvoltarea unui capital uman competitiv. Educația de calitate este o condiție esențială, care asigură cadrul necesar sistemului de educație pentru a furniza cunoștințele, abilitățile, calificările și atitudinile care sprijină competitivitatea și dezvoltarea continuă a capitalului uman, misiunea Agenției de Asigurare a Calității în Învățământul Superior constând în a asigura realizarea interesului public pentru standarde calitative înalte în derularea programelor de studii și în obținerea calificărilor în învățământul superior, pentru a susține îmbunătățirea continuă a gestionării calității în conformitate cu Procesul Bologna.

Astfel, ARACIS are următoarele atribuții în domeniul acreditării:

- a) elaborează periodic metodologia și standardele de acreditare pentru diferitele tipuri de programe și furnizori de învățământ superior, care se avizează de Ministerul Educației și Cercetării și se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- b) evaluează în temeiul standardelor și al metodologiei aprobate prin hotărâri ale Guvernului, la cerere sau din proprie inițiativă, și propune autorizarea, respectiv acreditarea furnizorilor de învățământ superior și a programelor lor de studii. Pe baza rapoartelor de evaluare, Ministerul Educației elaborează actele normative pentru înființarea de structuri de învățământ superior.

Totodată, ARACIS are următoarele atribuții în domeniul asigurării calității:

- a) formulează și revizuieste periodic, pe baza bunelor practici, standarde naționale de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul superior;
- b) colaborează cu Ministerul Educației și cu ARACIP în elaborarea și promovarea de politici și strategii de acțiune, pentru creșterea calității educației în România;
- c) organizează anual consultări cu instituțiile de învățământ superior pentru a stabili prioritățile asigurării calității;
- d) elaborează și face publice propriile proceduri de evaluare externă a calității educației;
- e) încheie, cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, contracte de prestări de servicii pentru evaluarea externă a calității programelor și furnizorilor de programe de educație specifice învățământului superior, precum și pentru evaluarea inter-instituțională a programelor similare;
- f) efectuează evaluarea calității unor programe și instituții de învățământ superior, la solicitarea Ministerului Educației. Condițiile privind realizarea activității de evaluare se stabilesc prin contract;
- g) face publice rezultatele evaluărilor externe;
- h) publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și asigurare a calității;
- i) elaborează periodic, la fiecare 3 ani, analize de sistem asupra calității învățământului superior din România;
- j) colaborează cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de învățământ superior;

- k) elaborează Codul de etică profesională a experților ARACIS;
- l) publică anual un raport cu privire la propria activitate;
- m) elaborează, o dată la 3 ani, rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități, în vederea pregătirii evaluării externe de către agenții similare din alte țări.

De la înființarea sa, prin OUG 75/2005, aprobată cu completări și modificări de Legea 87/2006, ARACIS a creat deja cadrul unitar pentru evaluarea calității odată cu aprobarea prin H.G. 1418/2006 a Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a A.R.A.C.I.S. și a creat registrul de experți evaluatori, precum și a unor acte normative specifice, după cum urmează:

- **HG 1257/2005**, privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), care determină misiunea ARACIS, atribuțiile sale, structura organizatorică, modul de finanțare;
- **HG 1731/2006**, pentru aprobarea tarifelor de autorizare și acreditare pe programe de studiu ale instituțiilor de învățământ superior și de evaluare externă a calității educației percepute de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.
- **OUG 102/2006** - prin care se prevede finanțarea exclusiv din surse proprii a ARACIS, precum și trecerea la aplicarea metodologiilor de evaluare internă și externă în vederea asigurării calității, la nivel național, ținându-se cont de rezultatele stadiului de experimentare, începând cu anul universitar 2007 – 2008.

ARACIS este o entitate nouă, în plină dezvoltare instituțională. Trecând deja de faza incipientă a constituirii structurilor funcționale, se poate considera, în lumina realizărilor până în prezent, că structurile organizaționale ale Agenției sunt sustenabile în ceea ce privește realizarea obiectivelor stabilite prin actul normativ de înființare.

Astfel, de la începutul activității ARACIS, la 13 octombrie 2006 și până la 13 septembrie 2009, au avut loc 43 ședințe ale Consiliului ARACIS, precum și 135 reuniuni curente ale Biroului Executiv.

În perioada de referință, ARACIS, inițial prin Consiliul Interimar, a preluat de la CNEAA organizarea administrativă, a constituit comisii pentru elaborarea „METODOLOGIEI” și a „CODULUI DE ETICĂ”, discutate cu factorii decizionali din învățământul superior, a constituit Registrul de experți evaluatori și Comisiile de experți evaluatori permanenți.

Totodată, ARACIS, pe baza avizului Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului privind stabilirea metodologiei de alegere a 2/3 din membrii Consiliului ARACIS, a elaborat această metodologie și a procedat la alegerea prin concurs a acestora. Comisia de concurs a fost prezidată de președintele Academiei Române).

Ulterior, Consiliul ARACIS a aprobat elaborarea și publicarea, în limbile Română și engleză, a „Ghidului activităților de evaluare a calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior” a „Glosarului de termeni” și a unei broșuri de prezentare a ARACIS, bine apreciată de destinatarii săi direcți.

În vederea formării evaluatorilor, au fost realizate sesiuni de training cu evaluatorii, directorii și coordonatorii de misiune și s-a colaborat cu asociațiile studențești pentru realizarea unor training-uri cu studenți din toată țara. Totodată, s-au organizat întâlniri de lucru cu factorii de decizie în direcția asigurării calității din universități.

În afară de aceste acțiuni cu caracter general și pregătitor, Consiliul ARACIS a realizat următoarele acțiuni:

- a) Elaborarea, aprobarea și implementarea în activitatea ARACIS a următoarelor documente:
 1. Statutul „Comisiei Consultative și de Auditare a Activităților ARACIS“, comisie care și-a desfășurat activitatea în conformitate cu acest document;
 2. Regulamentul de soluționare a contestațiilor;
 3. Regulamentul de Ordine Interioară ;
 4. Formularele-tip de rapoarte ale Comisiilor și avize ale Consiliului;
 5. Declarația de confidențialitate a experților ARACIS;
 6. Manualul evaluatorului;
 7. Broșuri aferente fiecărei universități evaluate;
 8. Codul de bune practici pentru Departamentele de Asigurarea Calității din universități.

- b) Activități de diseminare a rezultatelor și pentru îmbunătățirea calității activităților proprii:
 1. Traducerea în limba engleză a actelor normative ale activității ARACIS și tipărirea acestora spre distribuire;
 2. Aprobarea Raportului final privind procesul de pilotare solicitat de către Ministerul Educației;
 3. Analiza Raportului Comisiei Independente de Evaluare a ARACIS și elaborarea unui plan concret de măsuri în vederea implementării recomandărilor principale reieșite din acesta;
 4. Elaborarea și aprobarea Raportului privind starea învățământului.

Întreaga activitate a ARACIS înseamnă de fapt „colaborarea“ între toate structurile interesate în asigurarea calității în învățământul superior românesc. Elaborarea metodologiilor și a standardelor, a criteriilor de evaluare, îmbunătățirea acestora a fost rezultatul implicării întregului Consiliu al ARACIS, a organizațiilor studențești, a universităților din România, precum și a altor instituții interesate ca Academia Română, Consiliul Național al Rectorilor, Ministerului Educației. ARACIS a fost un partener activ pentru universitățile românești, sprijinind permanent prin activitățile și proiectele desfășurate, eforturile acestora în procesul de asigurare și îmbunătățire a calității.

Studentii au fost permanent implicați și susținuți de către Consiliul ARACIS, participând în vizite de evaluare atât la nivel instituțional, cât și de program. La solicitarea acestora, ARACIS a sprijinit tehnic și material pregătirea studenților evaluatori. De asemenea, semnificativ este faptul că studenții au reprezentanți la fiecare ședință a Consiliului ARACIS.

Întâlnirilor periodice cu ARACIP li s-a adăugat și colaborarea în cadrul Proiectelor PHARE TVET-2004, 2005 și 2006.

ARACIS a avut o activitate internațională activă, atât prin participarea la o serie de seminarii și conferințe internaționale, cât și prin organizarea, în România, a unor colocvii și manifestări de specialitate în scopul de a se face cunoscuta celorlalți actori europeni care activează în domeniul asigurării calității în învățământul superior și de a continua procesul de integrare început de CNEAA, fiind prezentă, în cei trei ani de activitate ai Consiliului la peste 35 de manifestări internaționale de specialitate.

În acest cadru, ARACIS a fost recunoscută ca membru cu drepturi depline al CEE NETWORK, Rețeaua central și est europeană de asigurare a calității în învățământul superior, cu sediul la Budapesta și al INQAAHE, Rețea internațională a Agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior cu sediul la Dublin. Totodată, ARACIS a devenit membru în Gruparea de Interes Teritorial constituită de CEE Network cu ocazia Adunării Generale de la Tirana. Primirea ARACIS ca membru candidat

al ENQA, începând cu data de 4 mai 2007, ca urmare a parcurgerii în timp record a etapelor necesare în acest sens, prin stabilirea unui calendar strict de activități, a constituit premisa pentru ca în anul 2008, ARACIS sa depună dosarul de auto-evaluare în vederea obținerii statutului de membru cu drepturi depline al ENQA, statut confirmat pe 02 iunie 2009.

În vederea evaluării interne a activității ARACIS în perioada de pilotare, a fost încheiat un contract de prestări servicii cu Comisia independentă de evaluare a ARACIS. În urma evaluării efectuate, a fost întocmit și predat ARACIS Raportul independent de evaluare internă care a fost recepționat și prezentat Consiliului ARACIS din luna octombrie 2007.

În ceea ce privește evaluarea externă a activității ARACIS, pe linia analizei performanțelor, organizării și structurilor funcționale și de conducere ale ARACIS, a Metodologiei și procedurilor de acreditare, a concordanței între Standardele Europene și Ghidul de Asigurare a Calității în Aria Europeană a Învățământului Superior, ARACIS a demarat un amplu proces de auto-evaluare, urmare a primei etape de evaluare internă efectuată în cadrul pilotării Metodologiei, în anul 2007. În acest sens, Agenția a încheiat trei contracte distincte de evaluare, după cum urmează: un contract de auditare cu Asociația Universităților Europene (EUA), un alt contract de evaluare cu Uniunea Studenților Europeni (ESU) și un al treilea contract cu ENQA, în vederea finalizării procesului de obținere a statutului de membru plin, în conformitate cu Regulamentul de Funcționare al ENQA și cu foaia de parcurs stabilită de Board-ul ENQA, care prevedea derularea acestor proceduri în cei doi ani ulteriori acordării statutului de membru candidat la 04 mai 2007. Activitățile efective de evaluare aferente primelor două contracte au avut loc în anul 2008, în timp ce evaluarea ENQA s-a derulat în primele luni din anul 2009, după depunerea Raportului de Auto-evaluare de către ARACIS la data de 17 decembrie 2008.

În acest context, în conformitate cu Foaia de Parcurs stabilită de Biroul Executiv al ENQA în momentul acordării statutului de membru candidat, ARACIS a trebuit ca, în termen de maxim doi ani, să depună un raport de auto-evaluare în vederea obținerii statutului de membru cu drepturi depline al ENQA, lucru realizat la data de 17 noiembrie 2008.

Echipa de evaluare coordonată de ENQA a fost formată din cinci experți internaționali, reprezentând atât mediul academic, cât și pe cel al angajatorilor și studenții.

Evaluarea s-a axat pe două componente principale, analiza unor documente puse la dispoziția echipei de experți (Rapoartele anterioare de evaluare, întocmite de Comitetul independent de evaluare, de EUA și de ESU, precum și raportul de auto-evaluare întocmit de ARACIS, prin care a fost prezentat modul în care Agenția consideră că îndeplinește Standardele și Liniile Directoare Europene – ESG cât și măsurile luate în vederea corectării unor deficiențe semnalate în rapoartele anterioare de evaluare menționate), precum și o vizită de lucru pentru verificarea informațiilor conținute în documentele prezentate. Aceasta a avut loc la București, în perioada 2-4 martie 2009 și a fost structurată în jurul a 12 reuniuni specifice, la care au participat doar membrii echipei de evaluare și membrii Consiliului, reprezentanți ai Comisiilor de evaluatori ARACIS, aparatului tehnic, Comisiei Consultative, Conferința Rectorilor, Ministerului Educației, Angajatorilor, Studenților, Comisiilor de învățământ din Parlament, altor agenții similare din România și Asociațiilor Sindicale ale Profesorilor.

În urma acestor discuții, echipa de experți ENQA a redactat un raport în care a consemnat faptul că ARACIS îndeplinește Standardele și Liniile Directoare Europene în domeniul asigurării calității învățământului superior – ESG. Acest raport a fost luat în discuție de către Biroul Executiv al Asociației Europene a Agențiilor de Asigurare a Calității în învățământul superior (E.N.Q.A.) și în urma analizei și discutării acestuia, Biroul Executiv al E.N.Q.A. a aprobat acordarea statutului de membru cu drepturi depline Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior pentru o perioadă de cinci ani.

Textele integrale ale Raportului de Evaluare al EUA, ESU, precum și cel al ENQA au fost postate și pot fi accesate liber pe site-ul agenției www.aracis.ro.

În perioada 2006-2009 la ARACIS, au fost depuse de către instituțiile de învățământ un număr de 3375 dosare (1114 dosare de autoevaluare pentru programe de licență - forma de învățământ de zi, 2017 dosare de autoevaluare pentru programe de masterat - forma de învățământ de zi, un număr de 118 dosare de autoevaluare pentru programe de licență forma ID – IFR, 105 dosare de autoevaluare pentru programe de masterat - forma ID – IFR și 21 dosare DPPD).

Din punct de vedere al evaluărilor instituționale, în perioada de referință au fost finalizate 35 de evaluări, după cum rezultă din tabelul alăturat:

Nr. Crt.	INSTITUȚIA EVALUATĂ	SURSA DE FINANȚARE	CALIFICATIV ACORDAT
Evaluări 2007			
1	U.S.A.M.V. „ION IONESCU DE LA BRAD” DIN IAȘI	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
2	UNIVERSITATEA „TRANSILVANIA” DIN BRAȘOV	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
3	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
4	UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCUREȘTI	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
5	UNIVERSITATEA DIN ORADEA	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere limitat
6	UNIVERSITATEA „C-TIN BRÂNCUȘI” DIN TG. JIU	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Încredere
7	UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
8	UMF „VICTOR BABEȘ” DIN TIMIȘOARA	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
9	UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat
10	UNIVERSITATEA VEST „VASILE GOLDIȘ” DIN ARAD	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Grad de încredere ridicat
11	UNIVERSITATEA „PETRE ANDREI” DIN IAȘI	Contract de prestări servicii cu MECT nr.1419/29.03.2007 – ARACIS/ 29 119/20.03.2007 – MECT -	Néincredere
Evaluări 2008			
12	ASE DIN BUCUREȘTI	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat
13	UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ I.L.CARAGIALE DIN BUCUREȘTI	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat
14	UNIVERSITATEA ȘTEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat

Nr. Crt.	INSTITUȚIA EVALUATĂ	SURSA DE FINANȚARE	CALIFICATIV ACORDAT
15	UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIEȘTI	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat
16	UNIVERSITATEA DUNĂREA DE JOS DIN GALAȚI	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere ridicat
17	UNIVERSITATEA GEORGE BACOVIA DIN BACĂU	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere limitat
Evaluări 2009			
18	UNIVERSITATEA DIN BACĂU	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Grad de încredere limitat
19	UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU DIN BUCUREȘTI	Contract de prestări servicii încheiat cu universitatea evaluată	Încredere
20	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
21	UNIVERSITATEA TEHNICA DE CONSTRUCTII DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
22	UNIVERSITATEA ALEXANDRU I. CUZA IAȘI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
23	UNIVERSITATEA TEHNICA GH. ASACHI IAȘI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
24	UNIVERSITATEA BABEȘ BOLYAI CLUJ NAPOCA	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
25	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN CRAIOVA	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
26	UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
27	UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Încredere
28	UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN TIMIȘOARA	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
29	UNIVERSITATEA VALAHIA TÂRGOVIȘTE	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Încredere
30	ACADEMIA DE POLIȚIE ALEXANDRU I. CUZA DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere ridicat
31	UNIVERSITATEA DE NORD DIN BAIA MARE	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Încredere
32	UNIVERSITATEA ECOLOGICĂ DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Încredere
33	UNIVERSITATEA ATHENAEUM DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Încredere
34	UNIVERSITATEA BIOTERRA DIN BUCUREȘTI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere limitat
35	UNIVERSITATEA DANUBIUS GALAȚI	program finanțat din fonduri Europene (contract nr.: POSDRU/2/1.2/S/1)	Grad de încredere limitat